

Oglaš, pripisana itd. tiskaju i računaju se na temelje uobičajnog cjenika ili po dogovoru.

Novci za predbrojbu, oglaš se štampaju se napunjenom ili polupunom poštom. Ačionice u Beču na administraciju lista u Puli.

Kod narudbe valja točno označiti ime, prezime i najbližu poštu predbrojnika.

Ko list na vrijeme ne primi, neka to javi odpravničtvu u svomem pismu, za koji se je plaća poštarina, ako se izdana napiše „Reklamacija“.

Ekvovnog računa br. 847-849. Telefon tiskare broj 38.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

„Slogom rastu male stvari, a nosloga sve pokvari“. Narodna poslovica.

Izlazi svakog četvrtka o podne.

Netiskani dopisi se ne vraćaju nepodpisani ne tiskaju a nefrankirani ne primaju. Predplata za poštarinom stoji 10 K u obće, 5 K za seljake ili K 5—, odn. K 2-50 na pol godine.

Izvan carevine više poštarina. Plaća i utičuje se u Pull.

Pojedini broj stoji 10 h., zaostali 20 h., koli u Puli, toli izvan iste.

Uredništvo i uprava nalazi se u Tiskari Laginja i dr. prije J. Krpotic i dr. (Via Giulia br. 1), kamo neka se naslovljavaju sva pisma i predplate.

Glavni urednik i izdavaatelj Jerko J. Mahulja. — U nakladi tiskare Laginja i dr. prije J. Krpotic i dr. u Pull. — Glavni suradnik prof. M. Mandić u Trstu (Via Crociera br. 1, il. kl.).

Za slogu s Talijanima.

U dalmatinskom saboru spružena je prvi put pred dvie godine s hrvatske strane ozbiljna misao o slogi izmedju tamošnjih Hrvata i Talijana, koja sloga bi se imala protegnuti i na Slavene i Talijane našeg Primorja. Nabacilo se je malo kasnije istu misao i u istarskom saboru, opet s hrvatske strane, ali mjesto susretljivog odziva, čulo se s talijanske strane odgovor: *Pričajte, da je ovo talijanska zemlja, pak je sloga golota.* Jasnijeg odgovora nisu mogli dati članovi saborske većine. Taj je odgovor razočarao i one naše dobrišane, koji su još uvijek sanjali o slogi izmedju Talijana i Hrvata-Slovenaca.

U dalmatinskom saboru prihvatilo je ono 5 ili 6 talijanskih zastupnika, koji zastupaju 15.000 Talijana, obijučke ponudu, što im ju staviše zastupnici, koji zastupaju narod od preko pol milijuna duša.

Tamo nudja ruku pomirnicu neznatnoj manjini suzemljaka druge narodnosti hrvatska gospodujuća stranka, ovdje odbija s prezirno talijanska gospodujuća stranka ruku pomirnicu, ponudjenu od zastupnika većine pučanstva pokrajine.

Tamo izjavlja gospodujuća stranka neznatnoj manjini, *da će štovati njezin jezik i njezinu narodnost, da će poštivati njezine narodne svetine, da će se brinuti za njezin duševni i tjelesni razvitak,* a ovdje dovikuju zastupnici manjine stanovništva pokrajine onim većine tog stanovništva: *Odrećite se svog jezika i svoje narodnosti, zatajite svoju prošlost i sadašnjost, počinite samoubojstvo, pa eto nas slošnih!* Cemu da se odatle naučimo?

Tomu, da su Talijani spremni na mir i slogu tamo, gdje su nemoćni, gdje su slabi, gdje izvezavaju pred ogromnom većinom hrvatskog stanovništva i gdje prieti velika pogibelj njihovom narodnom obzanku. Tamo pako, gdje su oni na vlasti, gdje oni vladaju pravom ili nepravom nad nami, premda smo u većini, tamo neće da čuju za mir i slogu, tamo zahtjevaju od nas, da im se sliepko pokorimo i da im se izručimo vezanih ruku na milost i nemilost.

Pod timi uvjeti neće nikada doći do mira i sloge izmedju nas i Talijana, bar ne ovdje u Primorju, a nadamo se, da će i naša braća u Dalmaciji prije dobro promisliti nego li sklope mir s prijateljima naših dušmana.

Na sjednici kluba hrvatske stranke Dalmacije, održavanog dne 9. o. mj. u Splitu, razpravljalo se je i o hrvatsko-talijanskoj slogi, te je klub primio na znanje izvještaj svojih izaslanika u odboru za pregovaranje sa talijanskim klubom dalmatinskog sabora i pridržao si je, da uzme u meritorni pretres zahtjeve izaslanika talijanskog saborskog kluba.

Od predstavnika hrvatske stranke u Dalmaciji očekujemo pouzdano, da neće nikada pružiti ruku pomirnicu bratu i političkom istomišljeniku onoga, koji trazi našu narodnu smrt u Istri.

Članovom kluba hrvatske stranke u Dalmaciji preporučamo, ako nebi mogli

važiti naše razloge, neka se bar osvrnu na savjete, što ih podaje splitsko „Naše Jedinstvo“ u svojem broju od 3. o. mj. pišući na uvodnom mjestu pod naslovom: *„Hoćemo li Talijanima darovati mandat?“* koliko sliedi:

„Na redu je pitanje o jednomo mandatu, što bi ga morali imati i dalmatinski Talijani. O tome se i piše i govori; radi toga čuli smo skorice i prijekora iz talij. kluba u Beču, a kao da i megu nama ima njih, pa misle, da bi se i u tome moralo popustiti i dati im jedan mandat. Na to se do danas nijesmo osvrnuli, neka prije svak reče svoju, a opet mi živemo u čudnoj eri, kad i ne smijesh reći po istini što misliš, a da ti za tu tvoju miso svašta ne podvale, jer u nas u Dalmaciji u opće živemo pod impresijama. Nijesi gospodar svoje riječi ni svoje misli, a da mnogi, pa i kakav politički huncut, ne pokušaju da te zastraše, samo da umukneš, vikom i drekom: da si proti slozi, ili da si s vladom ili slično.

A ovo, što je i zulumećarski i divljački, tumaći se, dakako, žorom patriotizma radikalnoga.

Ali mi ćemo danas reći što mislimo, jer nam je bilo drago i jer nas ne plašiti ničije zaplašivanje, a od uličarske dreke nikada ne istemo svjedodžbu za našu savjest.

Ako Talijani imaju pravo na jedan mandat i ako ga mogu isposlovati, eto im ga! Od nas bi bilo grubo kad bi se i makli, da im se oduzme.

Ali u Dalmaciji je svega nekih 15.000 Talijana, pa ako valja da bude za svaki hrvatski mandat 50—60.000 duša, za što je i po kojemu pravu za talijanski dosta 15.000?

Oni, dakle ne imaju prava. Ostalo bi jedino naše kavalirstvo, da im jedan mandat darujemo, ali u politici ne imadaruva ni davalovića. Nigdje se na svijetu, a u politici, ne darivaju mandati. Može biti, da će tko primjetiti, kako bi se moglo zatvoriti jedno oko, onako radi prilika, radi bilo čega. Dobro! Ali tada nama i opet dolazi na pamet Istra — i velimo, ako će Talijani Trsta i Istre pristati na to, da se izmiru s Hrvatima i Slovencima onamo, i da učine kompromis, da nestane onog reakcionarskog i slavofobskog sistema onamo, da im daju sklope ondje gdje ne to imaju prava i da ne otvaraju Legine škole, gdje im nema mjesta. . . eto u tom slučaju bi se mogli razgovarati. Mogli bi mi učiniti jednu žrtvu (a ne dar) da tom žrtvom pomognemo braći u Istri, ali bez toga nikada.

Ovako mislimo mi, i ono što mi mislimo za nas i vrijedi.

Čujemo da će se u sastanku kluba u Spljetu govoriti i o pregovorima, što su ih imali nedavno naši prvaci s talijanskim, jer je i to na dnevnom redu. Ne znamo je li se onda govorilo i o ovome mandatu. Mislimo da nije, po onome što čujemo, ali nije opet isključeno, da tko možda sadu ne progovori, kada je na dnevnom redu izborna reforma, pa je dobro za svaki slučaj, da se i javna štampa unaprijed izrazi, a ne da čeka samo odluke kao za povijesti.

Mi dakle ponavljamo: Talijani u Dalmaciji ne imaju prava na mandat, a o darovima a ne može se govoriti, dok opet klub nije ni zvan ni vlastan da mandate dariva, nego narod; narodna volja šalje i izmedju Hrvata one koje narod hoće.

U jednom i jedinom gornjem slučaju o tome bi se moglo govoriti, ali ni o tome ništa zaključiti bez sporazuma sa braćima*.

Na ispomeni 25-godišnjice smrti Ora. JURJA DOBRILE.

Četvrt vieka evo skoro na domaku, što izmedju živućih izgubismo našeg dragog prvoborca hrvatske svijesti u zapuštenoj Istri. Dne 10. j. enara 1882. izpušio svoju veliku i plemenitu dušu nezaboravni nam biskup Dr. Juraj Dobrila.

Ovdje neću, da napominjem sve njegove vrline, koje mu izpunjavale plemenito srce, te zasluge, koje si stekao kod istarskog naroda, jer i onako poznate. Jednu ipak ne mogu, da mimoidem, koja je bila blagome pokojniku duboko usadjena u plemenitom srcu.

Kad slipeac slipeca vodi, obojica padnu u jamu. Blagi pokojnik dobro je znao, da naš narod je neuk, bez inteligence i bez voditelja. Amo i tamo doista našao se koji svećenik ili učitelj, veoma iznimno činovnik naše krvi, koji su čutili i podupirali jadnog seljaka u Istri. Ali taj broj bio je tako malen, da nije bilo ništa govora o hrvatskoj inteligenciji u Istri. Dapače bilo većinom takvih, koji se sramili, da potječu iz hrvatske seljačke obitelji, te radje bacili pod noge svoje narodno poriekle i postali izdajice svoga naroda. Upravo to najviše peklo narodno srce Dobrilo, što je stvorilo u njegovom plemenitom srcu sliedeću odluku:

„Želim trpjeti, štediti, premda biskup, siromašno živjeti, samo da svojom steddinom priskrbim svome narodu zdravu i plemenitu inteligenciju, koja će dovesti istarski hrvatski narod do spasa i slobode.“

Koli plemenita svrha, te za ovu svrhu je i živio! Kudgod je išao u kanoničku vizitaciju, svuda je propitkivao i nastojao, da dobije nadarenu mladež za dalnju školsku naobrazbu. Njegov životopis nam najbolje svjedoči, koliko ih njegovom novčanom pomoću dovršilo nauke. Tko da izbroji dandanas sve one, koji su njegovom pomoću postali svećenici, učitelji, odvjetnici i t. d.? Niti blage svoje oči nije htjeo da zatvori te da izruči dušu svoju Ocu svome Nebeskomu, a da se ne domisli jošu te zadajem hipu svog života hrvatskog istarskog patnika, ostaviv sve skoro svoje hrvatskome narodu u Istri.

U istinu njegova oporuka je prvi izjev ljubavi naprama svome narodu. Mislim, da ne preteravam, kad utvrdjujem, da je za živa te oporučno svega hrvatskog istarskog naroda preko 400.000 K (četiristo hiljada kruna). Zaista Istra nije jošu rodila tako plemenitog sina, koji bi sve svoje dapače i život svoj bio pripravan žrtvovati za spas svog naroda.

Ali jošu nešto ležalo na srcu dobroćudnomu i narodnomu Dobrili. A to je bio „Konvikt u Pazinu“, te kad ne bi bile zlobne duše, koje su nastojale, da osujete svaki Dobrilo plemeniti nam, dandanas nebi trebalo toliko pekljariti za sazidanje „Djačkog Doma“ u Pazinu.

Mi danas tužno gledamo njegov hladni grob te gorko oplakujemo tako dragi gubitak, al istovremeno zaboravljamo izdajati njegove krasne ideje. Gdje je kod

nas ona njegova požrtvovnost, samozataja te ljubav i skrb do odgojavanja hrvatske inteligence u Istri? Zar ne moramo ukoravati sami sebe radi mitavosti i malog mara? Njegove ideje, jer bezprikorne i uzvišene, morale bi nam biti svete.

K rečenome dodajem jošu ovo o Dobrili. U svojoj oporuci Velikan biskup Dobrila ostavio je, da mu se iza smrti nesmije na grob postaviti nikakov poseban spomenik izim prostog kamena sa jednostavnim napisom. Ponizan bio je u životu, ponizan htjeo je biti iza smrti. Iz svega vidi se, da je živio samo za narod svoj, te prezirao suviše troškove, koji ne donasaju narodu koristi. Tko je bio na grobu blage uspome pok. Dr. Jurja Dobrile, moraju mu oči zarositi blagim suzama, kad pomisli, da pod onim prostim kamenom leži tako plemenito srce. Kad sam jednom sam osobno vidio onaj kamen, rekao sam si u bolnom srcu: „Nedostojan spomenik za tako plemenita čovjeka, ali za to mi najboljim dokazom, koliko je ljubio svoj narod; i u tom htjeo je štediti za svoj narod. Siromah se rodio, te kao siromah, premda prebog plemenitošću, htjeo umrijeti. O plemenita dušo! tko da procieni ljubav Tvoju do naroda: te njegove izobrazbe? O Istro, kada ćeš tome svomu dragomu sinku barem djelomično uzvrnuti ljubav za ljubav?“

Sad je hora! Kamo ćeš, hrvatski narode, ljepše prilike!

Dne 13. j. enara 1907. spada dvadeset i petogodišnjica smrti Tog za Istru toli zaslužnog sina. Njegove ideje — naše ideje, njegova želja — naša želja. Uvijek razmišljao, kako bi ustanovio konvikt u Pazinu, jer znao da toga trebuje naš narod u Istri kao ozebao sunca. Evo ti narode prilike! Oživitelji i izpunji želju svog prvoborca Dr. Jurja Dobrile te time najplemenitije odužiti ćeš se uspomeni svog najvećeg dobroćuditelja. Koli sreće, kad bi se ljubav Dobrilo, do svog naroda prenela u naša srca! On bio ogranj, koji užiga ljubav do naroda, ali mi smo na žalost voda, koja hladi i umrtvava ovu ljubav. Tužno, tužno! Narode preni se! Bez narodne inteligence mrtvi smo, stari pako horioci za narodnu stvar već iznemogli! Bez novih i zdravih sila nema spasa, a bez „Djačkog Doma“ nema ni govora o pomladnoj inteligenciji. Na mladima pako stoji sviet.

Zar da mirne duše pustimo mirno mi-moići dvadeset i petogodišnju smrti našeg najvećeg istarskog dobroćuditelja Dr. Jurja Dobrile? Tko samo malko goji ljubavi do naroda te se hoće zvati narodnjakom, treba da sve sile upregne, da svečano provedemo ovu zgodu. A kako? Evo on nije htjeo za sebe spomenika, jer pozna i dobra srca, te kad već ne možemo u tome izkazati odušak svega srca, postavimo mu trajni narodni spomenik, a to je „Djački Dom“ u Pazinu, za kojim je on čeznuo, postaviv mu naslov Djački Dom „Dobrila“, ili slično. Dne pako 13. j. enara 1907. na dan dvadeset i petogodišnjice njegove smrti nastojmo, da postavimo prvi temeljni kamen. Njegov duh lebdiće eto nad nama i blagoslivljati naše požrtvovni trud.

Ali znamo, što boli naše narodno srce. Ne treba tajiti: „Siromašni smo, od druguda nam treba izdašne novčane pomoći.“ Al na djelu pozna se junaka. Nijedan narodnjak ne bi smio izostati, a da ne priskoči u svetoj svrhi na pomoć, te sramota bi nas morala pokriti, ako ovo vele znamenito djelo ne izpeljemo. Dobro voljom čovjek brda valja, a na ravnom opet drugo diže, veli pjesnik Petar Preradović.

Ljubav treba za ljubav, da vratimo. Koliki li se uzgojili sa Dobrilo, novcem te njegovom pomoću došli do stalnog

brojeća preko stotine prisutnih o'obri-la jednolazno resolucije po meni predložene i da ja nisam čuo da bi itko bio meni čemu prigovorio;

nije istina da je Veprinačka općina platila i kočije na kojima sam se ja vozio u Mošćenice, niti je istina, da je svaki put dotični kočijaš učinio namiru na 24 krune, kao da sam dvaput tobož radi veprinačke općine bio na Voloskom, nego je istina, da sam se ja vozio u Mošćenice dne 26. jenara t. g. sa kočijom br. 56, da je vlasnik iste bio predao dotični račun na ime općine, ali da sam mu ja po općinskom stražaru br. 1 povratio račun, veleć mu, da taj ne spada na općinu, nego na mene kao privatna osoba.

Napokon nije istina, da bih ja ikada bio pitao od nijednoga kočijaša račun za put kojega nebih bio učinio, niti da bi mi takav račun bio kada koji kočijaš dao, ili da bi svota u računu bila veća od realnog plaćanja.

Ičić, 16. aprila 1906.

Marian Marchi,
općinski tajnik.

Dodatak uredništva. Eto Vas štor Mariano iz Apriano poslužena. Ali ne samo § 19. tisk. zakona, nego ni svi paragrafi cijeloga svijeta neće oprati Vas radi izdajničkog djela, što ga počinjate na narodu iz kojeg ste nikli.

Javni sastanci. U nedjelju dne 22. t. m. obdržavat će se javni sastanci u Kastvu, na Veprincu, u Lovranskoj občini i u Mošćenici. Raspravljat će se o izbornoj prenosni. Naš je narod svuda za sveobće, jednako, izravno i tajno izbornu pravo, pak će se stalno izreći za to pravo i na rečenih sastancih. Želimo, da k sastanku dođe čim više naših ljudi da čuju i da sami, ako misle, progovore.

Posebni plakati oglašuju mjesto i dobu sastanka.

Glavna skupština Volosko-Opatijskog Sokola.

Sokol Volosko-Opatijski obdržavati će dne 29. travnja 1906. u prostorijama »Narodnoga Doma« u Mihošćima u 4 sata po podne izvanrednu glavnu skupštinu sa sljedećim dnevnim redom: 1. Pozdrav starješine; 2. Čitanje zapisnika zadnje glavne skupštine; 3. Promjena društvenih pravila; 4. Možebitni predlozi.

Opaska: a) Predlozi članova mogu se samo onda u pretres uzeti, ako ih predlagatelj bar 8 dana prije skupštine prijavi upravnom vijeću, a ovo 3 dana prije oglasi na crnoj tabli u gombalištu, b) Za promjenu pravila treba da bude prisutna bar polovica svih društvenih članova. — Volosko, 12. travnja 1906. Odbor.

Pazinski kotar:

Zabava hrvatske Čitaonice u Pazinu.

U subotu dne 21. aprila t. g. priredjuje »Hrvatska Čitaonica« u Pazinu u prostorijama »Narodnog Doma« koncertnu zabavu s predstavom.

Početak u 8 sati na večer. Ulaznica: za pojedina K 1.—, za obitelj K 2.—

Raspored: Vogrić — »Naša zastava«, udara tamb. zbor; Hajdrih — »Sirotica«, pjeva muški zbor (alt samopjev); Zajc — »Hrvaticam«, udara tamb. zbor; Hajdrih — Pod oknom«, četveropjev; Farkaš — Iz opere »Pustinjakovo zvonce«, udara tamb. zbor; Šrabec — »Dalmatinski šajkaš«, dvopjev uz pratnju glasovira; Kubač — »Sreću«, sopran samopjev uz pratnju glasovira; Hruza — »Savski valovi«, udara tam. zbor; »Bengalski tigar«, šaljiva igra u jednom činu.

Upozorujemo rodoljube na ovu zabavu, koje čisti dobitak je namjenjen u dobrotvornu svrhu.

Koparski kotar:

Neka se zlu doskođi! U c. k. kazniti otvoren je natječaj nadravnatelja VII. činovnički red) do 15. t. mj. — i

natječaj novoustrojenog mjesta liečnika u IX. činovničkom redu do 1. maja. — Za nadravnatelja se niti ne kaže koje jezike valja da poznae, a za liečnika se zahtjeva izričito osim njemačkoga, hrvatski i talijanski jezik.

Za mjesto nadravnatelja konkurenti dokazat će po svojoj prilici da znadu koji slavenski »Regimentsprache« — ali obično neznadu nego slabo par fraza; — isto tako i liečnik — dokazat će možda u školskoj svjedočbi, da je učio koji slavenski jezik ili možda ni toga, nego će u molbenici obećati, da će ga naučiti.

Tako možemo biti stalni, da će prvomu biti tumačem koji stražar a liečniku koji infirmijer-uznik ili stražar.

Nadravnatelj valja da obći, preslušava, sudi i kazni uznike i stražare — a toga ne može činiti bez tumača; a tumač je obično stražar ili nadstražar, koji neznadu obično nego slovensko narječje.

Mili Bože, koliko ti ima tu nesporazumljenja i nepravde.

Obično kod uprave riječki su, koji mogu obćiti neposredno s kažnjenicima — jer ne znadu jezika. — Sada je kontrolor neki Pacal, poreklom Čeh, ali on ne razumije riječi češki, ni hrvatski ni slovenski a ni talijanski. Valja vidjeti toga čovjeka kako se bezobrazno i bahato ponaša pred uznicima i stražarima. Kad drži inspekciju u crkvi, prava je rugoba. U vrijeme mise ili blagoslova on se nikada niti poklekne niti se prekrži. Kad svestenik počne propovijedati — izvadi sat i fiksira svestenika — i to čini svaki čas tako nepristojno, kao da hoće da kaže: Deder svrši već jednom! Pošto ne razumije jezika, s toga mu je duga i dosadna i najkraća propovjed. Stražari i kažnjenici sgražavaju se i pitaju se kakve je vjere kontrolor Pacal. Koji je tomu kriv? Dotični činovnik ne, jer su obično bez samoljublja — nekimim je stalo samo potezati plaću.

Tu ima najveću odgovornost državno nadodvjetništvo, koje takove činovnike predlaže ministarstvu te ih zagovara. — Vidilo se je u zadnjih šest godina strašnih posljedica, naime huna, puntanja, vike i krike kužnenika — bez da je dotični nadravnatelj ili drugi koji činovnik kod uprave mogao neposredno obćiti i preslušavati kažnjenika. — Ovo znadu dobro gospoda kod državnog nadodvjetništva. —

OLOVKE

u korist družbe sv. Cirila i Metoda

dobivaju se u

tiskari Laginja i drug. u Puli

prije (J. Krmpotić i dr.)

uz cenu od 2 do 10 para.

Franina i Jurina.

Fr. Jel' Jurino istina, da je leprinački tajnik al kako se on zove sekretarij bil jedan put velik Hrvatina?

Jur. Ča još tega neznas. Poboštrića ga ni va Istroj našega čoveka, ki bi se bil mogal s njim merit.

Fr. Pak ča će reć, da j' obrnul banderu? Jur. Zač smo mi pošteni al siromahi, a talijanska gospoda imaju ključki od zemaljske kasi.

Fr. Viš vraga no!

Razgovor

među Božom i Markom u Kringli.

Bože. Ala lipi moj Marko ča ću ti povidati!

Marko. Daj no, da čujemo.

Bože. Ono, ča smo se neki dan pogovarali od Podišтата i župani da nas je neki čuja i da je pisa valje u »Slogu«.

Marko. A neka je, dobro, da ljudi znaju kakve poglavare imamo, i te se morda opametiti oni, ki su bili zapeļani zadnji put, pak te balotat za pametnije muže.

Bože. Ma ja mislim, da ako imaju koliko soli u glavi i ljubavi do sebe, da te držat za svoju viru i svoj jezik i balotat za one ljude, ki ljube sv. Crkivu i naše dobre svećenike, a ne za ljude, ki mrze na našu viru, svećenike, ki se prodavaju za pijatić bakačara, i svj rod izdavaju.

Marko. Ja, dragi Bože, držim svoju staru viru i ću se držat naputka naših vridnih svećenika, zać oni nas vaju na dobro pule, a one, ki se taću i valjaju po kondotih, po stalah i po cesti, vero neću poslušati.

Bože. Ti prisizem, da neću ni ja, a sam čuja, da te i drugi naši Križanci tako učiniti.

Marko. Bog da, da bi, da nam se ne budu po svitu rugali, da smo najzadnji ljudi na svitu.

Bože. Ala Bog nam pomogao i lipa Majka Božja. Amen!

Razne primorske viesti.

Konferencija Hrvatsko stranke u Dalmaciji. Dne 9. i 10. o. mj. obdržavala se je u Splitu konferencija članova »Hrvatskog kluba« na dalmatinskom saboru, koja je vječala o unutarnjoj organizaciji stranke, kao i o stanovištu naprama situaciji u Ugarskoj.

Predsjedao joj je dr. Pero Čingrija. Konferencija izrazila je podpuno povjerenje hrvatskim učesnicima u pregovorima sa magj. koalicijom, te je votirana zahvala od kluba zem. sabora dalmatinskim zastupnikom u carevinskom vijeću.

Glede stranačke organizacije zaključeno je, da se sazove veliki kongres. Mjesto i vrijeme toga kongresa odredit će ekzekutivni odbor.

Sa konferencije poslan je ugarskom ministru trgovine Franu Kossuthu brzozajvni pozdrav, od koga je došao ovaj brzozajvni odgovor:

»Presvijetli gosp. dr. Pero Čingrija Spljet«.

»Nosim na vladu bratske osjećaje, kojima sam bio doslie promiknut. Sloboda i stovanje zakona u Ugarskoj imati će za posljedicu stovanje slobode i zakona u Hrvatskoj«. — Franjo Kossuth«.

Dr. Pero Čingrija poslao je svoju brzozajvku u hrvatskom jeziku, a na nju je Košut odgovorio takodjer u hrvatskom jeziku.

Knjiga na obranu prava glagoljice. »Fontes historici Liturgiae Glagolitico-romanæ«. Izišla je ovih dana knjiga pod gornjim naslovom iz pera vrstnog stručnjaka dr. Luke Jelića uz podporu rodoljubnih svećenika, prijatelja glagoljice.

Knjiga sadržaje nekoliko tisuća dokumenata u prilog uporabi glagoljice u našim krajevima, koji su poredani kronološkim redom od XIII. do XIX. vieka, i to za uporabu glagoljice u obće ili u pojedinim crkvama. Na koncu je pridodano priučeno kazalo, tako da je moguće u svakom pitanju lako se orijentirati.

Knjiga služit će našem svećenstvu kao vodja, da se u pitanju glagoljice uputi svojoj župi, a bit će i poslana kardinalima, članovima kongregacije, da im služi kao razvalno pri rasudjivanju važnih pitanja o glagoljici.

Zaista rodoljubno svećenstvo nije moglo korisnije stvari za glagoljicu uč-

initi, nego što je učinilo izdanjem ovog djela, koje će služiti kao povjesna podloga preli hotimičnom i nepravednom ugnjetavanju glagoljice sa strane nekih biskupa i Rima.

Knjiga zapada 4 K, a može se naručiti kod Don Frane Ivanševića, župnika u Jesenicama (Križe). Čisti prihod namijenjen je zakladi sv. Cirila i Metoda.

Novi odbor hrv. pripomoćnog društva u Beču.

Hrvatsko pripomoćno društvo u Beču izabralo je u svojoj glavnoj godišnjoj skupštini na 31. ožujka 1906. sljedeći odbor: Predsjednik Slavko Urpani, c. i k. dvorski tajnik; podpredsjednik: Ivan Gutunić, vinotržac; tajnik: Dr. Ignjat Katalinić, sudski pristav; blagajnik: Dr. Frano Gospodnetić, minist. koncepista; Odbornici: Dr. Tomo Matić, profesor, Mladen Šćarica, stud. philos. i Ivan Klemenčić, vježbenik kod uprave duhanske režije; Revizori: Marko Šebetić, inžinir, Dr. Vladislav Vranjican, odvjetnički kandidat i Eugen Faut, inžinir. — P. n. gg. članovi će primiti u najkraćem vremenu društveni »Vjestnik«, iz kojeg će moći razaberu društveno djelovanje u prošloj godini. — Nova društvena adresa: VIII. Lerchenfelderstrasse, 44.

Kongres u Sofiji.

Kongres jugoslavenskih književnika i novinara bit će tri dana prije otvorenja II. jugoslavenske umjetničke izložbe u Sofiji, t. j. u drugoj polovici mjeseca augusta o. g. Društvo bugarskih publicista izdalo je poziv jugoslavenskim književnicima i novinarima, da dođu na taj kongres. Učenici dobivaju besplatne vozne karte na bugarskim i srpskim željeznicama.

Ruski konzulat u Dubrovniku.

Hrvatski listovi Dalmacije pišu, da kani ruska vlada ustrojiti u našem slavnom Dubrovniku svoj konzulat radi trgovačkih posala.

Neima više irredente! Službeni list tršćanske vlade javlja, da je c. k. zemaljski kao tiskovni sud u Trstu svojom odlukom od dne 5. aprila 1906. zabranio širenje ilustriranih razglednica, koje predstavljaju kraljevini Italiji sa željezničkom mrežom talijanskih pokrajina, pripadajućih Austriji i sa alegoričkom slikom, koja predstavlja ženu, koja grli Istru i Dalmaciju. Hvala Bogu — kazati će u Beču — da neima više irredente u našem Primorju!

Imenovanje.

Predsjedništvo c. k. financijalnoga ravnateljstva u Trstu imenovalo je g. Josipa Ferlana, c. k. carinarskog vježbenika u Kopru c. k. carinarskim asistentom i premjestilo ga u tom svojstvu c. k. carinskom uredu u Trstu.

Za izseljenike.

Austro-ugarsko kolonijalno društvo u Beču (Beč VII. Mariahilferstrasse br. 25) javlja, da daje besplatno svim pripadnicima ove monarkije, bez razlike narodnosti i vjere, obaviesti o prevozu i izseljivanju. Pitanja se na društvo mogu upravititi u kojem bilo jeziku. Slobodno je takodjer upisati se u društvo kao član ili šticenik. U ovom posljednjem slučaju društvo se zauzimalje za svog šticenika i u tuđini.

Na adresu gg. trgovaca.

Talijanska »Lega Nazionale« podala se u Istri žestokoj borbi, da stvori od hrvatske Istre talijansku. Podala se žestokoj borbi, da potalijanči hrvatsku djecu Istre, podižući talijanske škole. Gdjegod ima Talijana, svaki doprinya velikim oduševljenjem svoj obol za tu borbu, a mnogi ostavljaju i oporučno velike svote. Protiv »Lege« stoji naša družba »sv. Cirila i Metoda« sa tako uzvišenom i plemenitom zadaćom, ne da odnađjuje tuđu djecu, nego da spasi od talijanstva svoju hrvatsku djecu. Dohodci su njezini spram dohodaka bogate »Lege« za tu borbu premali. Potrebne su pako u našoj domovini

velike. Svagdje se kupe milodari za ovu ili onu svrhu, tako da se za družbu ne može sabrati toliko, koliko bi trebalo i koliko bi se htjelo. Ima jedno vrelo, gdje leži veliki kapital za Istru. Taj se kapital nalazi gg. trgovci, u Vašoj volji. Obraćamo se zato na Vas, na Vašu hrvatsku svijest, na Vaš patriotizam, da izpunite našu molbu, koja ne iziskuje od Vas materijalnih žrtava, a donieti će liepu korist Istri. Molba je naša, da prodajete u Vašim trgovinama sve proizvode, od kojih ima »Družba« svoj postotak. Apeliramo na Vas, da izpunite ovu našu molbu, te da nastojite što više razpačati ove proizvode i tako po malo iztisnuti tuđe, a uvesti domaće, od kojih ima Istra nešto koristiti. Uzdamo se u Vaše hrvatstvo, u Vašu ljubav za spas Istre i nadamo se, da ćete si smatrati svetom dužnošću našoj molbi udovoljiti. Klub »Cirilo-Metodski zidari« u Zagrebu.

Listnica uredništva i uprave.

Gospođi F. S. i S. Ž.: Vaše će doći na red u budućem broju. Preporučamo se za buduće i da ste nam zdravi!

Veleč. gospođu svećenike i župne urede upozorujemo na današnji oglas voštarnice Vladimira Kulića u Šibeniku. Preporučamo ovu jedinu hrvatsku tvornicu svijeta u Dalmaciji, i njenog vlasnika vrijednog i čestitog Hrvata i poštenog trgovca.

Blagostanja obitelji ima biti namijenjena briga naših kućanica!

Kathreiner-Kneippova sladna kava

Ugodna je i tečna po načinu Kathreinerove pripreme, posjedujuće zdravilne, teletina je, te pruža stoga opravdane preporuke prednosti u kućanstvu!

Neka se kod impozantne lažne na glasi line Kathreiner i neka se zahtjeva kao originalna za ostala za istim znakom župnika Kneippa.

IVAN ŽIC-KLAČIĆ
pok. Antuna
PUNAT - KRK (Istra)
prodaje
sieno i djeteline
u snopovima po 50 kg
Ciena sienu 100 kg po K 6—
djetelini 100 kg „ 8—
Piativo u PUNTU i utuzivo u KRKU.

Poblize obavjesti daje
IVAN M. ŽIC - PULA
Admiralska ulica br. 12.

Hrvati!
Kupujte žigice
Družbe sv. Cirila i Metoda za Istru.

Br. 1287. Pazin, 9. aprila 1906.

Oglas jeftinbe.

Na 21. tekućeg aprila od 10 sati do podne držati će se u občinskomu uredu u Pazinu javna jeftinba za odati najboljim nudiocima sljedeće radnje i to:

- porušenje starog i gradnja novog zvonika u Lindaru.
- gradnja školske zgrade u Grdoselu.
- gradnja dotično popravak kapelanske crkve Sv. Križa u poreznoj občini Gračišće.

Izpod uzklidne cienne, ad a) K 11000, ad b) K 9000, ad c) K 6000.

Dotične tehničke osnovne mogu se pregledati u uredovne sate kod podpisanog. Glavarstvo občine Pazin.

Občinski glavari:
Dr. Kurelić.

Dvostruki »elektro-magnetički

KRIŽ ili ZVIEZDA

R. B. broj 86967.

Telefon br. 45—22.

jest elektro-magnetičkim načelima sastavljeni stroj, koji kod cloga, reume, nesme (težkog disanja), neopavanja, zujanja u uhu, nestrpljivosti, glavobolje (nagrinje) kucanja arda, zubobolje, suženo sluznici, studeal ruku i nogu, padavica (epilepsije), mokranja, postojle, nujnosti, nesvjetlice, angihuzi, drhtanja na tielu, influence akopčano sa bolešću hrle, bilidila (malokrvnosti), želudaičnih grčeva, bertečnosti, ischlasa, punokrvnosti, svih adnih grčeva, hopochondria, ljefesnih grčeva, hšmoroida, kao i kod svake slabosti itd. služi kao nepadrkljivo sredstvo, pošto elektro-magnetička struja ciljem čovječnim tielom djeluje, čime se rešene bolesti u najkraćem vremenu izliete.

Poznato je, da liečnici kod navedenih bolesti višekratno elektrizovanje tiela upotrebljuju, ali ipak na taj način, da jaka struja samo prolazno i povremeno kroz tielo prolazi, dočim naprotiv tomu struja elektro-magnetičnog križa ili zvijezde R. B. br. 86967, kako je jur rečeno, umjerenim načinom neprekidno na tielo djeluje, što svakako bržem izlietenju dovodi, nego li prvi postupak. — Do 20 godina stare bolesti izlietenno su sa mojim strojem posve! Od izlietenih sa mojim strojem R. B. broj 86967 izražene zahvale kao i od odličnijih slojeva izdane svjedočbe i priznanice iz sviju strana svietla pohranjene su u mojoj pisarnici, gdje o stoji svakomu u svako doba na uvid. **GDJE NIJE DAN LIEK NIJE POMOGAO, MOLIM POKUSATI MOJ STROJ**, jer je to sigurno sredstvo protiv gore navedenih bolesti i a onaj bolestnik, koji po mojem stroju nebi bio izlieten najdulje u roku od 45 dana, dobiva novac natrag.

Upoznajem osobito p. n. občinstvo na to, da se moj stroj ne smije zamjenjivati sa Voltinim, koji je poradi svoga neuspjeha zabranjen u Njemačkoj kao i u Austro-Ugarskoj, dočim moj dvostruki elektro-magnetički križ ili zvijezda R. B. br. 86967 osobito se hvati i oživljava vnanrednu dopadnost poradi svoje izvrstne ljekovitosti.

MALI STROJ STOJI 4 K. Rabi ga mogu samo djeca i jako slabe gospođe.

VELIKI STROJ STOJI 6 K. Rabi se kod ostarijih 20 godiš. kroničnih bolestnih.

Dopisivanje i naručbe obavljaju se u i hrvatšom jeziku. Pouzeteć ili ako se novac unapred pošalje, razasiže glavna prodavaona za tu i inozemstvo:

ALBERT MÖLLER,

Budimpešta, V., Vadas-ulica 43/A.

Kalman ulica ugao.

Pučko pivo!

Zazvarovo pivo u kolutićih po 4 helera, u vrecicah po 5 helera, u zamotciah po 20 helera.

Pozor na našu zaštitnu marku!

Pjeneće

limunove bonbone, svjetski znanu kakvoću preporuča:

Prvo češko dioničko društvo
tvornica za orient. slastice i čokoladu
prije **A. MARŠNER** Král. Vinohrady (Česka).

Antun Klement - Pula

krojač, Foro br. 6.

javlja ovime p. n. občinstvu, da mu je stigao veliki izbor **PRAVE ENGLEZKE TKANINE** za **PROLJETNA** i **LJETNA MUŽKA ODIELA** istotako i razne vrsti **CRNE TKANINE**. Preporuča se za obilne naručbe, obećajući točnu podvorbu.

„ADRIA ROSKOPF“

najbolja ura **K 8—**
za službenike

sa 5-godišnjim jamstvom.

K tomu badava:

1 krasna kutija i 4 predmeta za pričuvati i to: 1 pero za uru, 2 kazala i 1 staklo.

Razasiže se pouzetećom.

Naručbe ura izvršuju se nakon 8 dana točnog reguliranja radi, a na želju i odmah.

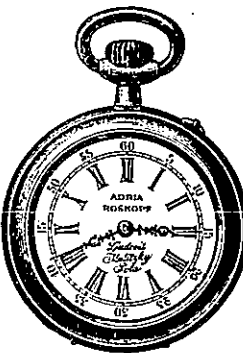
Glavno skladište za Istru:

L. Malitzky, urar u Puli.

Via Sergia, 65.

Najveće skladište zlatnih, srebrnih i iz kovine švicarskih ura, budilica, Pendelovih ura itd.

Skladište zlata, srebra i dragulja.

J. KOPAC

Odlikovana
svijećarna na papu
Gorica - ulica Sv. Antona

Preporuča preč. svećenstvu, crkvenom staršinstvu, p. n. slavnom občinstvu svijete iz prijesnoga pčelnoga voska kg. po **K 4-90**. Za prijesnost jamčim s **K 2000**. Svijeće za pogrebe, za božićna drva, vošteni svitci i med najfinije vrsti uz veoma niske cijene.

ISTARSKA POSUJILNICA u PULI

Prima zadrugare, koji uplaćuju zadrugu: dionara jedan ili više po kruna 20.

Prima novac na štednju od svakoga, ako i nije član te čisto bez ikakvog odbitka. plaća od istoga 4 1/2 %.

Vraća na štednju uložene iznose do 1000 K bez predhodnog odkaza, a iznose od 1000 K ako se nije kod nloženja suglasno ustanovio veći ili manji rok za odkaz, uz odkaz od 8 dana.

Zajmове (posude) daje samo zadrugarom, i to na hipoteku i zadužnice uz garanciju.

Uredovni sati svaki dan od 9—12 sati prije podne i 3—6 sati poslije podne; u nedjelju i blagdane osim julja i augusta mjeseca od 9—12 prije podne.

Društvena pisarna blagajna nalazi se u **CHRO S. Stelano br. 9,** prizemno desno, gdje se dobivaju poblize informacije.

Ravnateljstvo.

SOVOJ K SVOME

JEDINA HRVATSKA TVORNICA VOŠTANIH SVIJEĆA U ŠIBENIKU.

Častim se preporučiti p. n. občinstvu, poštovanom svećenstvu, crkvama, bratovštinama svoju krasno uređenu

TVORNICU VOŠTANIH SVIJEĆA.

Kod mene se dobivaju izvrstne, a od mnogih priznate u svim veličinama svijeeće od pravog pčelinjeg voska kao i finog crkv. tamjana.

Prodajem dobra i svježa — po zdravlje — korisna meda Klg. po K 1-20.

Kupujem uz dobru cijenu u svim količicama žutog voska.

Svaku i najmanju naručbu p. n. mušterija obavljam najspretnije, kao i uz najpovoljnije uvjete.

S veleštovanjem

Vladimir Kulić,
Šibenik (Dalmacija), glavna ulica.

JEDINA HRVATSKA TVORNICA VOŠTANIH SVIJEĆA U ŠIBENIKU.